

Prešovský samosprávny kraj
Útvár hlavného kontrolóra

**Stanovisko hlavného kontrolóra
k návrhu rozpočtu PSK na roky 2013 - 2015**

Hlavný kontrolór Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len "hlavný kontrolór") predkladá stanovisko k návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2013 - 2015 (ďalej len "návrh rozpočtu") na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

1. Zákonnosti predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

V súlade s ustanovením § 9 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samosprávny kraj zostavuje rozpočet na trojročné obdobie, t. j. na roky 2013 až 2015, pričom rozpočet pre rok 2013 má záväzný charakter a pre roky 2014 – 2015 informatívny charakter. Návrh rozpočtu PSK zároveň podľa ustanovenia § 4 ods. 5 citovaného zákona sa zostavuje aj ako programový, čo znamená, že rozpočet obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch samosprávneho kraja. Tým sa zvyšuje jeho informačná hodnota a súčasne sa implementujú základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom časovom horizonte s možnosťou konfrontovať plány samosprávneho kraja so skutočnosťou, t. j. prezentovať v rozpočtoch ciele (výkonnosť samosprávy) a monitorovať ich dosahovanie.

Hlavným cieľom programového rozpočtovania je snaha o maximalizovanie transparentnosti pri nakladaní s verejnými zdrojmi samosprávneho kraja a prezentovanie zámerov a vybraných cieľov, ktoré sú základom pre tvorbu rozpočtu a rozdeľovanie verejných zdrojov.

Programová štruktúra návrhu rozpočtu je primárne tvorená programami, ktoré sú orientované na hlavné kompetenčné oblasti PSK. Je alokovaná do **9 programov**, ktoré predstavujú súbor aktivít slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Programový rozpočet vyjadruje vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výsledkami a výsledkami činnosti a aktivít PSK uvedených v jednotlivých programoch.

Návrh rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len „PSK“) na roky 2013-2015 je vypracovaný v intenciách návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2013 až 2015, pričom kľúčovou úlohou je konsolidovať verejné financie tak, aby deficit verejných financií bol v roku 2013 pod 3 % HDP, čo je základným predpokladom pre udržateľný rozvoj Slovenskej republiky. Vláda SR sa preto zamerala na prijatie takých opatrení, ktoré by pôsobili na zníženie deficitu verejných financií, čo bolo možné dosiahnuť výlučne širokým konsenzom zainteresovaných subjektov pri realizácii nevyhnutnej

konsolidácie verejných financií. Výsledky konsenzu Vlády SR a Združenia samosprávnych krajov SK8 sú zakotvené v spoločnom Memorande o spolupráci, v ktorom je potvrdená spoločná vôľa podieľať sa na realizácii zámerov stabilizácie a konsolidácie verejných financií vyjadrených v rozpočte verejnej správy na roky 2013-2015.

V príjmovej časti je premietnutý predpokladaný vývoj príjmov – aktuálna prognóza daňových príjmov verejnej správy na roky 2013-2015 po zohľadnení už schválených legislatívnych návrhov a návrhov predložených na rokovanie NR SR, predpoklad výberu dane z motorových vozidiel po úprave daňových sadzieb, vývoj nedaňových príjmov a transferov – dotácie z príslušných rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu na zabezpečenie financovania kompetencií preneseného výkonu štátnej správy a ďalšie úlohy spojené najmä s realizáciou projektov v rámci štrukturálnych fondov EÚ.

Vo výdavkovej časti je premietnutá kvantifikácia objemu potrebnej konsolidácie v roku 2013 za samosprávny kraj, ktorá vychádza zhruba z princípov uplatnených v návrhu štátneho rozpočtu, t. j. úspora osobných výdavkov o 5 % a výdavkov na tovary a služby o 10 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2012.

Aktualizovaný podiel PSK na konsolidácii na rok 2013 predstavuje objem 5 654 tis. €, ktorý vychádza z celkovej sumy konsolidácie za VÚC 38 943 tis. € a bol prepočítaný podielom 4,0367 % zo schváleného bežného rozpočtu samosprávneho kraja na rok 2012.

V návrhu rozpočtu PSK na rok 2013 sa plánuje prijatie návratných zdrojov financovania výlučne spojené s implementáciou projektov v rámci štrukturálnych fondov EÚ v objeme 3 600 tis. € a splátka istiny úveru v objeme 4 000 tis. €, ktorá bude krytá refundáciou výdavkov z riadiacich orgánov v rámci projektov. Ďalšia splátka istiny v objeme **234 tis. €**, ktorá je rozpočtovaná na rok 2013 je prvou splátkou úveru, čerpaného z Európskej investičnej banky. Rozpočet kapitálových výdavkov je na rok 2013 v zmysle dohovoru s Vládou SR a prijatého memoranda taktiež obmedzený a limitovaný.

Kapitálové výdavky sú rozpočtované hlavne na krytie výdavkov spojených s implementáciou projektov zo štrukturálnych fondov, ktoré sú kryté čiastočne prebytkom bežného rozpočtu a finančnými operáciami ako sú úverové zdroje, zdroje rezervného fondu a kapitálovými príjmami.

Návrh rozpočtu PSK na rok 2013 predpokladá, že sa naďalej budú plniť prijaté úsporné opatrenia, ktoré boli zavedené už od roku 2010 a to hlavne vo výdavkovej časti rozpočtu.

V mzdovej oblasti je nevyhnutné podotknúť, že platové pomery v prešovskom kraji sú na poslednom mieste v rebríčku SR a znižovanie mzdovej úrovne ešte o ďalších 5 % je v mnohých profesijných oblastiach priam neúnosné.

1.2. Súlad s internými predpismi PSK

Návrh rozpočtu PSK na roky 2013-2015 bol vypracovaný v intenciách zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, návrhu zákona o rozpočtovom určení výnosu niektorých daní územnej samosprávy a princípov Nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, zákona NR SR č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, návrhu všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len VZN) o dani z motorových vozidiel so zohľadnením úpravy sadzby dane pre rok 2012 nárastom o 12 %, ktorý sa v plnej miere prejaví práve až v roku 2013 a v súlade s ostatnými súvisiacimi právnymi normami a Zásadami rozpočtového procesu PSK.

Návrh rozpočtu PSK je zostavený podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v platnom znení a v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2013 až 2015 č. MF/7899/2012-411, ktorá bola uverejnená vo Finančnom spravodajcovi č. 4/2012.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany PSK

Návrh rozpočtu PSK na roky 2013 – 2015 bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli PSK, ako aj na internetovej stránke PSK dňa **27.11.2012** v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve VÚC.

2. Tvorba návrhu rozpočtu a jeho vyrovnanosti, štruktúra bežných a kapitálových výdavkov

Návrh rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja pre rok 2013 je zostavený ako prebytkový v nasledovnom členení:

Príjmy celkom (vrátane finančných operácií príjmových)	162 158 tis. €
Výdavky celkom (vrátane finančných operácií výdavkových)	150 960 tis. €
z toho:	
A. Bežný rozpočet	
A.1. Bežné príjmy	145 843 tis. €
A.2. Bežné výdavky	134 411 tis. €
B. Kapitálový rozpočet	
B.1. Kapitálové príjmy	7 750 tis. €
B.2. Kapitálové výdavky	12 315 tis. €
C. Finančné operácie	
C.1. Finančné operácie príjmové	8 565 tis. €
C.2. Finančné operácie výdavkové	4 234 tis. €
D. Zmena stavu záväzkov a pohľadávok	- 1 450 tis. €

Návrh bežného rozpočtu je zostavený ako prebytkový v objeme **11 432 tis. €**, pričom prebytok v objeme **234 tis. €** bude použitý na krytie finančných operácií výdavkových, t.j. na 1. splátku úveru poskytnutého Európskou investičnou bankou v rokoch 2006 - 2009. Schodok kapitálového rozpočtu v objeme **4 565 tis. €** bude krytý finančnými operáciami príjmovými.

Návrh bežného rozpočtu pre rok 2013 sa člení na bežné príjmy a bežné výdavky. Prostriedky bežného rozpočtu sú určené na finančné zabezpečenie samosprávnych kompetencií PSK, financovanie a kofinancovanie projektov financovaných zo zdrojov EÚ, na výkon činností v oblasti dopravy,

stredného školstva, kultúry a sociálneho zabezpečenia. V oblasti zdravotníctva sú rozpočtované výdavky výlučne na prípadné krytie záväzkov za zrušené nemocnice.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový v objeme 11 432 tis.

Bežné príjmy PSK pre rok 2013 sú rozpočtované v celkovom objeme **145 843 tis. €**, z toho daňové príjmy v objeme **80 886 tis. €**, nedaňové príjmy v objeme **5 257 tis. €**, ktoré sú tvorené v rámci vlastných zdrojov samosprávneho kraja a granty a transfery v objeme **59 700 tis. €**.

Bežných výdavkov pre rok 2013 predstavuje objem **134 411 tis. €**, čo predstavuje pokles o **- 5 654 tis. €** oproti schválenému rozpočtu roku 2012 (pokles o 4,04 %). V rámci bežného rozpočtu sú rozpočtované výdavky podľa funkčnej klasifikácie .

Kapitálový rozpočet pre rok 2013 je zostavený ako schodkový.

Kapitálové príjmy sú rozpočtované v objeme **7 750 tis. €**, čo vychádza z predpokladu plnenia príjmov z predaja prebytočného nehnuteľného majetku **350 tis. €** a refundácie a zálohových platieb v rámci projektov EÚ. Kapitálové výdavky sú rozpočtované v objeme **12 315 tis. €**. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý návratnými zdrojmi financovania a zostatkami z predchádzajúcich rokov (finančnými operáciami príjmovými) v zmysle §10 ods.7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Rozpočet kapitálových výdavkov je pre rok 2013 stanovený v objeme **12 315 tis. €** a je krytý kapitálovými príjmami a finančnými príjmovými operáciami.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sú súčasťou rozpočtu samosprávneho kraja aj finančné operácie. Finančná operácia pre účely rozpočtového procesu je každá transakcia s finančnými aktívami a finančnými pasívami. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov samosprávneho kraja. V rámci návrhu rozpočtu PSK rok 2013 rozpočtujú finančné operácie príjmové v objeme **8 565 tis. €** a finančné operácie výdavkové v objeme **4 234 tis. €**.

3. Záver

Návrh rozpočtu PSK na roky 2013 – 2015 je zostavený v súlade z cieľmi prijatého Memoranda o spolupráci, v ktorom je potvrdená spoločná vôľa samosprávnych krajov podieľať sa na realizácii zámerov stabilizácie a konsolidácie verejných financií. Príjmová časť rozpočtu vychádza z aktuálnej prognózy daňových príjmov verejnej správy na roky 2013-2015 po zohľadnení už schválených legislatívnych návrhov a návrhov predložených na rokovanie NR SR, predpokladu výberu dane z motorových vozidiel po úprave daňových sadzieb a z vývoja nedaňových príjmov a transferov – dotácie z príslušných rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu na zabezpečenie financovania kompetencií preneseného výkonu štátnej správy a ďalšie úlohy spojené najmä s realizáciou projektov v rámci štrukturálnych fondov EÚ.

Návrh rozpočtu na roky 2013 - 2015 v dostatočnej miere nezohľadňuje finančné potreby organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, ktoré výrazne presahujú možnosti rozpočtu. Podobne ako v minulých obdobiach sú výdavky rozpočtované iba na zabezpečenie nevyhnutných potrieb, pričom je nevyhnutné opätovne a prísne dodržiavať úsporné opatrenia prijaté ešte v roku 2010. Prioritou ostáva zabezpečenie základných povinností určených pre regionálnu samosprávu a implementácia europrojektov.

V roku 2013 bude situácia samosprávneho kraja veľmi zložitá, nakoľko bežné výdavky sú rozpočtované zhruba na úrovni roka 2009, avšak platby budú realizované v cenovej úrovni roka 2013.

V mzdovej oblasti je nevyhnutné podotknúť, že platové pomery v prešovskom kraji sú na poslednom mieste v rebríčku SR a znižovanie mzdovej úrovne ešte o ďalších 5 % je v mnohých profesijných oblastiach priam neúnosné.

Z uvedených dôvodov je nutné dôsledne uplatňovať princípy hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s finančnými prostriedkami a majetkom PSK a minimalizovať tak rizika vo vzťahu k možnému narušeniu prevádzky zariadení a zabezpečovaniu služieb pre obyvateľov samosprávneho kraja.

Posúdením štruktúry, dodržania podmienok a miery podrobnosti spracovania návrhu rozpočtu a rozpísania výdavkov na programy **konštatujem**, že návrh rozpočtu PSK na roky 2013 - 2015 je zostavený v súlade s §§ 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so Zásadami tvorby rozpočtu PSK,

**na základe uvedených skutočností
o d p o r ú č a m**

**Zastupiteľstvu Prešovského samosprávneho kraja
návrh rozpočtu PSK na rok 2013**

s c h v á l i ť

a návrh rozpočtu na roky 2014 – 2015 zobrať na vedomie

V Prešove 30.11.2012

**Ing. Ján Majda
hlavný kontrolór PSK**